

Salvia officinalis

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 8 | Nivo: Farmaceutski fakultet

UVOD

Kadulja, žalfija kuš, ljekovita slavulja, krstašica, na latinskom se zove *Salvia officinalis*, a ovo je ime izvedeno iz riječi „salveo“, što znači „spašavam“ ili „lječim“. Grci su je koristili za liječenje čireva, sušice i zmijskih ugriza. Rimljani su je smatrali svetom biljkom koja se sakupljala za ceremonije.

Žalfija – kadulja je biljka mudrosti i dugovječnosti. Još iz vremena starih rimljana poznata je izreka: „zašto umirati kad u vrtu žalfije još ima“ .

Vrsta kadulje ima dosta, pa će nabrojati samo nekoliko najrasprostranjenijih:

Salvia lavandulifolia

Salvia officinalis – ljekovita kadulja

Salvia officinalis „Icterina

Salviae folium, *Salvia officinalis*, L., Lamiaceae

OPIS BILJKE

Salvia officinalis - žalfija, je vječnozeleni žbun visok do 80 cm, sa starijim granama pokrivenim mrkom korom koja se ljušti. Jednogodišnji izdanci su sivo zeleni, jer su pokriveni dlakama, uspravljuju se, četvrtasti su na presek. Na njima se nalaze naspramno rasporedeni, izduženo jajasti ili eliptični listovi, gusto pokriveni dlakama, posebno na naličju, što im daje svjetlo maslinastu boju. Listovi su karakteristične teksture, naborani su, fino tupo nazubljenog oboda. Cvjetovi žalfije su grupisani u prividni terminalni grozd. Krunica je svjetloljubicasta, dvousnata a gornja usna nadkriljuje prašnike. Prašnici, ima ih dva, su specifično građeni, Jedna poluantera je fertilna dok je druga izmjenjena u polugu. Ovakva grada prašnika prosto primorava insekte da, u potrazi za nektarom izvrše opršivanje. Plod je merikarpijum od 4 orašice koje su tamno braon kada su zrele. Žalfija cvjeta od kraja aprila do juna, u zavisnosti od sezone.

Raste divlje, po kamenitim i neplodnim mjestima, a uzgaja se i u vrtovima. Ima je širom kamenjara Hercegovine, Jadranskog primorja, Dalmacije, Crne Gore.

Kadulja sadrži kalijum, kalcijum, natrijum i eterično ulje čiji su sastavni dijelovi cineol, kamfor, borneol i dr. sastojci. Osim toga sadrži i gorku tvar karnozol, triperpenske kiseline, flavone i njihove glikozide, tanin.Za lijek se prije cvjetanja skupljaju listovi i mlade grančice.

Berba: listovi se beru neposredno pred cvjetanje i suše u hladu na promaji. Ulje se dobija destilacijom listova ili herbe.

TERAPIJSKA PRIMJENA I ZNAČAJ

Kadulja djeluje prije svega kao protivupalno, antibakterijsko i antiseptičko sredstvo, zahvaljujući eteričnom ulju. Vrijednost eteričnog ulja kadulje određuje se prema količini tujona, koji je glavni sastojak. Najviše tujona od svih vrsta kadulja ima dalmatinska kadulja, *Salvia officinalis* spp.*minor* i to u količini 40-60%. To je biljka za sve upale usnih sluznica i sluznica grkljana te upale desni.

Krvave i povučene desni i mjesta pritiska proteze liječe se ispiranjem čajem od kadulje. Kadulja pomaže i u uklanjanju neugodnog zadaha. Osim toga, kadulja se upotrebljava protiv želučanog i crijevnog katara kao sredstvo protiv nadimanja i protiv grčeva. Jedna šoljica čaja od kadulje više puta dnevno, pola sata prije jela, može puno i brzo pomoći. Ipak, taj bi se čaj trebao piti samo u slučaju nužde i povremeno.

Do otkrića antibiotika, čaj od kadulje je korišten kod upala grla, ždrijela, promuklosti, upala unutrašnjih organa, za vaginalna ispiranja, kod tuberkuloznog znojenja, kod gljivičnih infekcija. U medicinskom smislu kadulja je antibiotik širokog spektra. Primjenjuje se i za regulaciju znojenja, kod topotnih talasa u klimaksu, kod poremećaja menstruacije, za jačanje nerava, za pročišćavanje jetre, kod reumatizma.

----- **OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU.** -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com